NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
17.01.2006 SA/AMS
Arkiv: 2005/36/370

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Studierett – årsstudier - forslag til endringer i studieforskriften

---

Tilråding:

Endringer i Forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)

Fastsatt av Styret ved NTNU dd.mm.åååå med hjemmel i lov av 01.04.05 nr. 15 om universiteter og høyskoler §§ 3-3 nr. 1 og 3-9 nr. 7.

I Forskrift av 07.12.2005 nr. 1684 om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) gjøres følgende endringer:

§ 2 *Definisjoner*
Følgende tilføyes tilslutt i **§ 2 *Definisjoner***:
årsstudium Strukturerte emnegrupper á 60 studiepoeng med eget opptak.

§ 4 skal lyde:

§ 4 Studierett og studieprogresjon

1. Opptak gir studierett til emnene i studieprogrammet, årsstudiet eller enkeltemner som studenten er tatt opp til. Studieretten gir adgang til de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen etter den progresjonen som fakultetet har godkjent. Studieretten gjelder fra den dagen NTNU mottar studentens bekreftelse på opptaket.
2. Studieretten opphører når
   - studenten oppfyller kravene for tildeling av vitnemål for fullført studieprogram
   - studenten har fullført årsstudiet
   - studentens studieprogresjon er for lav etter nr. 3 eller 5
   - studenten selv bekrefter at han/hun trekker seg fra studieprogrammet før det er fullført
   - studenten ikke har betalt semesteravgift innen fristen, jf. § 6.
3. I studieprogram som er inndelt i årskurs/kull, kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng fra de to foregående årskurs/kull for å gå videre i neste årskurs. Studenter som skal gå videre til 4. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. årskurs/kull. Studenter som skal gå videre til 5. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. og 2. årskurs/kull, og studenter som skal gå videre til 6. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1., 2. og 3. årskurs/kull.

   For å videreføre studieretten i disse studieprogrammene kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng og ikke bruke mer enn 2 år i samme årskurs/kull. Tiden i hvert årskurs/kull skal korrigeres for permisjoner og ut fra en eventuell redusert studieprogresjon (deltidsstudier), som må være godkjent i utdanningsplanen, jf. §§ 5, 7 og 8.

Det skal fremgå av studieplanen om studieprogrammet er inndelt i årskurs/kull, jf. § 14 nr. 1.

Studenter som søker nytt opptak til samme studieprogram vil, når innpassing skal skje, få medregnet eventuell tidligere studietid i det årskurset/kullet studenten blir plassert i. Det samme gjelder dersom det er stor grad av likhet mellom det studieprogrammet studenten har søkt opptak til og det studieprogrammet studenten har eller har hatt studierett til. Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom det er gått mer enn 3 år siden studieretten opphørte. Rektor fatter vedtak.

4. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten ut fra disse bestemmelsene. Fakultetet selv kan i spesielle tilfeller ved f.eks. sykdom, større familiære vansker, når størstedelen av studiet er gjennomført, ved særlige faglige forhold (oppflytting) eller andre tungtveiende grunner dispensere fra bestemmelsene i nr. 3. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret myndighet til å treffe vedtak i dispensasjonssaker.
5. Student som ikke går inn under nr. 3, mister studieretten dersom han/hun ikke har avlagt studiepoeng i løpet av et studieår i det studieprogrammet eller årsstudiet studenten har fått studierett til. Dette gjelder ikke hvis studenten har meldt seg til og møtt til en eller flere eksamener i studieprogrammet eller årsstudiet eller dersom det er avtalt i utdanningsplanen at studenten ikke skal avlegge studiepoeng. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten.
6. En student som er tatt opp til et studieprogram og som følger dette med normal studieprogresjon (uten korreksjon for permisjoner og redusert studieprogresjon) har krav på at programmets faglige mål, nivå og struktur ikke endres i den tiden han/hun har studierett til programmet. Studenten må likevel akseptere at det kan bli endringer i programmets emner og oppbygging så lenge dette ikke medfører at studenten blir forsinket i sin progresjon.
7. En student som er tatt opp til et studieprogram, årstudium eller enkeltemner ved NTNU, har rett til å melde seg til vurdering i andre emner hvis han/hun fyller kravene til det. Studenten har også rett til å følge undervisning i emner utenfor studieprogrammet eller årsstudiet dersom adgangen til emnene ikke er begrenset. Disse rettighetene har studenten også etter at studieprogrammet er fullført.

§ 6 nr. 1 skal lyde:

§ 6 Registrering

1. Studenter med studierett ved NTNU plikter å registrere seg og betale semesteravgift ved NTNU hvert semester innen de frister rektor fastsetter. Fristene skal kunngjøres i studiehandboka og på NTNUs nettsider. Studenter som ikke betaler semesteravgift innen fristen, i samsvar med Forskrift om studentsamskipnader av 12.02.01 § 10, mister studieretten. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studierett på grunn av manglende betaling av semesteravgift.

Ny § 13a skal lyde:

§ 13a *Årsstudium*

Rektor oppretter og nedlegger årsstudier etter forslag fra Utdanningsutvalget. Rektor fastsetter hvilket fakultet som skal administrere årsstudiet.

Endringen i § 2 og ny § 13a trer i kraft straks.
Endringene i §§ 4 og 6 trer i kraft fra studieåret 2006/2007.

Bakgrunn
Ca 20% av studentene som ble tildelt ny studierett høsten 2003, var etter 1 års "studier" ikke registrert med avlagte studiepoeng. Dette er riktignok en sammensatt gruppe, og mange har antakelig avlagt studiepoeng som er registrert under andre programmer. Men tallet er likevel høyt, og spørsmålet om hvordan vi skal forholde oss til så vidt mange inaktive studenter ble tatt opp i et møte mellom fakultetene og Studieavdelingen. At studenter står registrert som studenter når de i realiteten ikke er det, gir et uriktig bilde av hvor mange studenter de ulike studieprogrammene har og medfører at bl.a. gjennomstrømmingstall og antall studiepoeng avlagt i snitt pr. student pr. semester blir feil. Dette kan også gjøre det mer problematisk å planlegge undervisning og opplegg for de enkelte studieprogrammene. Rapporteringen til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) blir også feil.

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra fakultetene og Studieavdelingen for å se nærmere på denne problematikken og hvilke muligheter som lå i det gjeldende regelverket mht. å terminere studierett for inaktive studenter. Det ble utarbeidet et forslag til endring av studieforskriften hvor formålet var å skaffe nødvendig hjemmel i studieforskriften til å terminere studierett i de tilfelle hvor studenten står registrert som student, men av ulike årsaker ikke lenger er reell student ved et studieprogram. Det ble lagt vekt på å finne løsninger som var rimelige, og det ble ikke stilt særlig strenge krav til studentens aktivitet for å beholde studieretten. Forslaget ble sendt på høring til fakultetene, Studenttinget, FUS og FUL med høringsfrist 10.10.05.

Følgende tre forhold ble foreslått for å skaffe hjemmel til å terminere studieretten til passive studenter:
- at manglende betaling av semesteravgift medfører at studieretten opphører
- at studieretten opphører dersom studenten ikke har avlagt studiepoeng i løpet av et studieår, unntatt hvis studenten har meldt seg til og møtt til en eller flere eksamener. Masterprogrammene som ikke allerede har progresjonskrav i form av begrensninger i antall år i hvert årskurs, ble foreslått unntatt.
- at studietid i tidligere årskurs/kull medregnes dersom studenten søker nytt opptak til samme studieprogram (f.eks siv.ing., siv.ark., medisin).

Høringsuttalelser
Det historisk-filosofiske fakultet (HF)
HF ser behovet for å ha bestemmelser for opphør av studierett. De peker på at dette fordrer systemer som fungerer slik at det blir enkle og gode rutiner mht. varsling og melding om vedtak. Når det gjelder semesteravgift nevner de at det kan være gunstig å ha ordninger som følger opp studentene på frivillig basis i stedet. Man må ellers ta høyde for at studenter kan ha gyldig grunn for ikke å betale semesteravgift (f.eks permisjoner), og det må avklares om studenten skal ha varsel først med frist for betaling. HF spør videre om fleksibiliteten med betaling etter fristen, men før den 15. sept., fortsatt vil være mulig. Hvis studieretten skal opphøre ved manglende progresjon, må det vurderes om studenten har hatt gyldig grunn til ikke å avlegge studiepoeng og det må være enkle og gode rutiner. Deltidsstudier, permisjoner og utenlandsopphold må enkelt kunne komme frem.

Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT)
SVT er i utgangspunktet skeptisk til regelverk som skaper behov for ressurskrevende administrativ oppfølgning gjennom dispensasjoner og klagebehandling. Behovene mellom de allmennvitenskapelige studiene og profesjonsstudiene er forskjellig. SVT er skeptisk til at tidligere studietid skal medregnes der studenter søker opptak på nytt. De anser det uheldig at studenten kan miste sjansen til å ta utdanningen for alltid.

Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT)
NT er i utgangspunktet positiv, men stiller spørsmål ved om dette vil redusere antall inaktive studenter og om studentene i stedet bare blir flyttet rundt omkring. NT peker på at dette vil kreve ny stor studieadministrativ innsats mht. oppfølgning. Når det gjelder semesteravgiften, må det lages rutiner slik at studenter som ikke skal betale semesteravgift (f.eks permisjon) ikke får vedtak om tap av studierett. Forsinkelse av uskyldig karakter (sykdom, reisefravær) bør ikke rammes. Vi må unngå å støte fra oss studenter som av faglige grunner ønsker å gå her. De stiller seg positiv til progresjonskrav, men ønsker at de 2-årige masterstudiene blir omfattet. Fakultetet kan heller gis adgang til å dispensere fra kravet for studenter på 2-årig master i enkelttilfeller.

Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk (IME)
IME stiller seg positiv til at manglende betaling av semesteravgift skal medføre at studieretten opphører. IME peker på at det bør stilles som krav at besvarelse er levert, det bør ikke være nok at studenten har møtt til eksamen. De mener det er positivt at tidligere studietid skal medregnes ved søknad om nytt opptak.

Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologiledelse (IVT)
IVT mener det er unødvendig å forskriftsfeste at manglende betaling skal medføre at studieretten opphører. Dette bør heller følges opp fra fakultetet ved at de kontakter studentene. De grupper som ikke betaler er de som har sluttet og de som glemmer det, f.eks studenter som skal på utenlandsopphold og som tror de ikke skal betale. IVT peker på at vi må unngå unødvendige problemer for studentene. Medregning av tidligere studietid bør også gjelde ved nytt opptak til andre studieprogram i sivilingeniørstudiet.

Fakultet for arkitektur og billedkunst (AB)
AB stiller seg positiv til forslaget, men mener det er urimelig at studenter som henger igjen med ett emne og som ikke får tatt dette før våren deretter må betale semesteravgift i høstsemesteret.

Studenttinget
Studenttinget stiller seg positiv til at det blir gjort noe med "ikke reelle" studenter, men forutsetter at det tas hensyn til sykdom og andre tungtveiende grunner for studiefravær. De foreslår en karenstid på 3 år angående nytt opptak til samme studieprogram da de anser det urimelig at studenten kan bli forhindret fra å søke nytt opptak for alltid.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS)
FUS stiller seg positiv til at studieretten opphører ved manglende betaling av semesteravgift. De mener at tidligere studietid må medregnes også når studenten søker opptak til annet studieprogram innenfor sivilingeniørutdanningen som i det vesentlige har samme fagkrets som der studenten har eller har hatt studierett.

Årsstudier
Foruten opptak til studieprogrammer har NTNU et nokså omfattende tilbud av årsstudier. Dette er samling av enkeltemner som utgjør 60 studiepoeng som f.eks gir undervisningskompetanse i skoleverket. Det er særlig innenfor de allmennvitenskapelige studiene at vi har dette tilbudet. Det er behov for å endre forskriften slik at dette blir et eget opptaksområde i forskriften for å kunne fremskaffe oversikter som viser antall studenter på henholdsvis årsstudier og studieprogram og dermed gi mer korrekte tall mht. gjennomstrømming. Det har vært tatt opp i Utdanningsutvalget hvordan dette mest hensiktsmessig kan formaliseres. Studieprogram defineres som en studiemessig helhet som fører frem til en grad og det har vært stilt spørsmål ved om begrepet studieprogram burde

endres slik at det også omfatter ett-årige løp som ikke fører frem til en grad. Vi har imidlertid kommet til at det forstsatt er ønskelig å begrense bruken av begrepet studieprogram til studier som fører frem til en grad, men at forskriften justeres slik at årsstudier fremgår også i denne.

Vurdering

Manglende betaling av semesteravgift

Flere av høringsuttalelsene uttrykker skepsis i forhold til om vi har systemer som vil fange opp at studenter som ikke skal betale semesteravgift, ikke får vedtak om opphør av studierett. Dersom studenten har permisjon skal dette registreres i FS. Dette er fakultetets ansvar. Hvis permisjon er registrert i FS, vil studenten ikke komme med blant de som ikke har betalt semesteravgift. Vi foreslo opprinnelig at rektor fatter vedtak om opphør av studierett på grunn av manglende betaling, dvs at vedtaksmyndigheten lå sentralt. Her bør det i stedet være fakultetet som har myndighet til å fatte vedtak om opphør av studierett slik at det er den enhet som er ansvarlig for å legge inn opplysninger som også fatter vedtaket. Studenter som er i utlandet pga. utveksling, skal betale semesteravgift. Det samme gjelder studenter som gjenstår med emner, jf. spørsmålet fra AB.

Seksjon for studieadministrative støttetjenester i SA skal stå for opplæring og veiledning overfor fakultetene før dette igangsettes. Vi presiserer også at hensikten med dette er at studenter som ikke er reelle studenter, ikke blir stående med aktiv studierett. Det er ikke hensikten å ramme studenter som man ser er aktive og som har glemt å betale innen fristen. Det må selvfølgelig informeres i studiehåndbøkene og ellers hvor det informeres om at studenten er pliktig til å betale semesteravgift. Dersom det er informert om ordningen, vil det ikke være et krav at det må sendes varsel til hver enkelt student før vedtak treffes. Men fakultetene kan gjøre dette hvis de finner det hensiktsmessig. Vi vil imidlertid ikke foreslå at fakultetene skal pålegges dette da det kan være problematisk å nå frem til denne studentgruppen på grunn av at adresser ikke er oppdatert og at studentene kan mangle e-post adresse. Brev med underretting om vedtaket som er sendt til den adressen som studenten har oppgitt til universitetet, vil være tilstrekkelig som underretting om vedtaket. Vedtak om opphør av studierett kan ellers påklages etter reglene i forvaltningsloven om enkeltvedtak.

Manglende progresjon

De fleste høringsinstansene er positive til at manglende progresjon skal medføre opphør av studierett til det programmet studenten er tatt opp til. Vi foreslo opprinnelig at kravet ikke skulle gjelde for masterstudiene som ikke går inn under tidsbegrensningen på to år i samme årskurs. Begrunnelsen for dette var at det i hovedsak er på bachelorprogrammene at det er mange ikke-reelle studenter, og at vi ikke ønsker å innføre en ordning med søknad om dispensasjon. NT mener at det også i de 2-årige masterprogrammene bør stilles progresjonskrav for å beholde studieretten.

Vi foreslår at forslaget endres slik at det stilles krav om avlagte studiepoeng, men at det tilføyes at der det er i samsvar med den utdanningsplanen som er inngått at studenten ikke skal avlegge studiepoeng så vil han/hun ikke miste studieretten. Dette innebærer at studenter på 2-årig masterprogram også vil bli omfattet av bestemmelsen. Dersom det er avtalt med fakultetet at studenten skal bruke lenger tid på masterstudiet, vil manglende progresjon ikke medføre at studieretten opphører så lenge dette er innenfor det som er godkjent i utdanningsplanen. Utdanningsplanen vil da også bli et verktøy som regulerer studietid. Det vil da ikke være behov for å spesifisere at bestemmelsen ikke skal gjelde hvis studenten f.eks har permisjon. Har studenten fått innvilget permisjon, vil det være en del av utdanningsplanen.

Nytt opptak til samme studieprogram

For studieprogram som er inndelt i årskurs/kull, f.eks siv.ing., siv.ark., medisin, profesjonsstudiet i psykologi, utøvende musikkutdanning er det i studieforskriften krav om en viss progresjon for å bli

flyttet opp til neste årskurs/kull. Studenter som gjenstår med 22,5 stp og har brukt to år i samme årskurs, mister studieretten. Studenten kan søke om dispensasjon fra bestemmelsen, og det er klagerett på eventuelt avslag. Permisjoner og deltidsstudier medregnes ikke. Dersom dispensasjon innvilges, vil studenten få anledning til å bruke lenger tid i årskurset.

Vi har erfart at studenter som mister studieretten, etter å ha brukt for lang studietid, søker nytt opptak via Samordna opptak allerede samme år enten til samme program eller et annet sivilingeniørprogram. Ved opptaket i 2005 var det 7 studenter som søkte opptak til *annet* siv.ing. program som hadde brukt opp studietiden i det programmet de tidligere hadde hatt studierett til og 38 som hadde brukt ett år i det årskurset de ble plassert i. Det var 1 student som hadde brukt opp studietiden og som søkte nytt opptak til *samme* studieprogram og 1 som hadde brukt ett år og som søkte nytt opptak til samme program. Til sammen dreide det seg om 47 studenter i 2005 som søkte nytt opptak innenfor sivilingeniørutdanningen hvor denne problemstillingen var aktuell. Vi har også erfart at studenter som har mistet studieretten på medisin på grunn av for lang studietid, har søkt opptak på nytt. Det er derfor behov for å ha en bestemmelse i forskriften som presiserer om tidligere studietid skal medregnes eller ikke der studentene får nytt opptak via Samorda opptak.

Adgangen til å søke nytt opptak reguleres av universitetsloven og de forskrifter som til enhver tid er fastsatt av departementet. Vi kan derfor ikke bestemme at studenter i disse tilfelle ikke kan søke nytt opptak. Men det vil være opp til institusjonen å avgjøre hvordan innpassingen i årskurs skal skje og hvorvidt tidligere studietid skal medregnes eller ikke. Dette vil også gjelde studenter som har sluttet før studieretten har opphørt på grunn av 2-års regelen og som søker nytt opptak. De kan f.eks ha brukt ett eller to år, men ennå ikke fått vedtak om opphør av studieretten.

Studenttinget har foreslått at det bør være mulig å bli tatt opp på nytt til det samme studieprogrammet dersom det har gått 3 år siden studieretten opphørte. IVT og FUS mener det også bør være begrensninger mht nytt opptak til andre program innenfor sivilingeniørstudiet i og med at disse studiene har stor grad av likhet i de første årskursene. Vi foreslår at bestemmelsen om begrensninger mht. til nytt opptak skal gjelde samme studieprogram og studieprogram som har stor grad av likhet i fagkretsen. Det vil bety at studenter som søker opptak på nytt til samme program eller f.eks et annet sivilingeniørprogram som har stor grad av likhet, vil få medregnet tidligere studietid. Dersom studenten, etter at innpassingssaken er vurdert, blir stående i samme årskurs med to år, vil studenten miste studieretten. Hvis studenten i mellomtiden har tatt annen utdanning som medfører at han vil rykke opp til neste årskurs, vil studenten kunne fortsette på studieprogrammet. Har studenten brukt bare ett år i det tidligere programmet vil han få ett år i tilsvarende årskurs. På forespørsel fra Utdanningsutvalget har vi laget en oversikt som viser hvilke studieprogram som pr. i dag innenfor sivilingeniørstudiet har stor grad av likhet. Denne vedlegges til orientering.

Vi foreslår at det kan gjøres unntak fra dette dersom det har gått mer enn 3 år siden studieretten opphørte. Vi ønsker ingen ubetinget rett til å få opptak etter 3 år med to nye år i årskurset dersom studenten greier å konkurrere seg inn, men foreslår at studenten kan gis mulighet for det uten at tidligere studietid medregnes dersom det har gått mer enn 3 år siden studieretten opphørte.

Årsstudier
Vi foreslår at årsstudier tas inn i bestemmelsen om definisjoner og defineres som *Strukturerte emnegrupper á 60 studiepoeng med eget opptak.* Forskriftens § 4 foreslås endret slik at studieretten termineres når årsstudiet er fullført på samme måte som ved studieprogram og at studenter som ikke er aktive mister studieretten på samme måte som de som er tatt opp til studieprogram. Pr. i dag opprettes årsstudier av fakultetene. Vi foreslår at rektor heretter oppretter disse etter forslag fra Utdanningsutvalget slik at det blir en sentral styring mht. hvilke årsstudier som skal tilbys.

Både saken om studierett og spørsmålet om regulering av årsstudier har vært behandlet i Utdanningsutvalget, siste gang 15.12.05. I og med at begge sakene i stor grad dreier seg om å få mer korrekte tall mht. antall studenter og gjennomstrømming og berører til dels de samme bestemmelsene i studieforskriften, behandles de i samme sak. Utdanningsutvalget støtter forslaget til forskriftsendringer. I vedlegg 15 er forslaget til endringer merket med fet skrift og i kursiv.

Vedlegg

1. Høringsbrev fra SA med forslag til endring av studieforskriften
2. Høringsuttalelse fra HF
3. Høringsuttalelse fra SVT
4. Høringsuttalelse fra NT
5. Høringsuttalelse fra IME
6. Høringsuttalelse fra IVT
7. Høringsuttalelse fra AB
8. Høringsuttalelse fra Studenttinget
9. Høringsuttalelse fra FUS
10. Notat til Utdanningsutvalget av 09.11.05
11. Referat fra møte i Utdanningsutvalget 24.11.05
12. Notat til Utdanningsutvalget av 09.12.05
13. Oversikt over studieprogram med stor grad av likhet innenfor sivilingeniørutdanningen
14. Referat fra møte i Utdanningsutvalget 15.12.05
15. Forslag til endringer hvor endringene er avmerket

Vedlegg 1

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Studieavdelingen

EKSPEDERT

Dok. 19

Fakultetene
Studenttinget
Forvaltningsutvalget for siv.ing. utdanningen
Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene

Saksbehandler
Anne Marie Snekvik
Telefon +47 73 59 52 94
E-post anne.snekvik@adm.ntnu.no

Vår dato:	Vår ref.:	Deres dato:	Deres ref.:
18.08.2005	2005/36/370/AMS		

HØRING – STUDIERETT - FORSLAG TIL ENDRINGER I STUDIEFORSKRIFTEN

Omkring 20% av studentene som ble tildelt ny studierett høsten 2003, var etter 1 års "studier" ikke registrert med avlagte studiepoeng. Dette er riktignok en sammensatt gruppe, og mange har antakelig avlagt studiepoeng som er registrert under andre programmer. Men tallet er likevel høyt, og spørsmålet om hvordan vi skal forholde oss til så vidt mange passive studenter ble tatt opp i et møte mellom fakultetene og SA den 26.11.04. At studenter står registrert som studenter når de i realiteten ikke er det, gir et uriktig bilde av hvor mange studenter de ulike studieprogrammene har noe som igjen kan gjøre det mer problematisk for fagmiljøene å planlegge undervisning og opplegg for gjennomføring av de enkelte emner. Det medfører også at rapporteringen som skal skje til DBH og UFD blir feil.

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra fakultetene og SA for å se nærmere på denne problematikken. Gruppen fikk følgende mandat:
Gruppen skal gjennomgå de aktuelle bestemmelser som regulerer terminering av studieretter og vurdere om disse gir tilstrekkelig grunnlag til å terminere studieretter for inaktive studenter. Gruppen skal foreslå endringer i regelverket i den grad den finner dette nødvendig. I dette arbeidet bes gruppen også sette seg inn i hva de andre universitetene har gjort.

På bakgrunn av arbeidsgruppens forslag foreslår vi følgende:

Manglende betaling av semesteravgift
Studenter som ikke betaler semesteravgift får ikke adgang til eksamen. Dette er fastsatt i *Lov om studentsamskipnader § 12*. Men manglende betaling av semesteravgift medfører ikke at studieretten opphører. Manglende betaling vil som regel skyldes at studenten har ombestemt seg og ikke har begynt på studiet eller har sluttet uten å varsle om det. Vi har pr. i dag ingen hjemmel for at studieretten opphører hvis studenten ikke betaler semesteravgift innen fristen. Vi foreslår at dette tas inn i studieforskriftens § 4 og § 6. § 6 vil fange opp de som ikke er tatt opp til studieprogram. Vi foreslår at rektor (jf. ny ledelsesstruktur) fatter vedtak om opphør av studierett på grunn av manglende betaling av semesteravgift, dvs. at myndigheten i disse sakene skal ligge sentralt.

Manglende progresjon
For studier som er inndelt i årskurs/kull, vil studenter som gjenstår med mer enn 22,5 studiepoeng og har brukt to år i samme årskurs/kull, miste studieretten, jf. NTNUs studieforskrift § 4 nr. 3. Denne

bestemmelsen er avgrenset til årskursstudier (f.eks siv.ing., arkitektur, medisin, psykologstudiet). I og med at det viser seg at mange studenter ikke avlegger studiepoeng og sannsynligvis ikke er reelle studenter selv om de har betalt semesteravgift, er det behov for å skaffe en hjemmel for å slette studieretten også for de som ikke går inn under to-årsregelen.

Vi foreslår at dette skal gjelde for studenter som ikke har avlagt studiepoeng i løpet av et studieår. Vi foreslår at studieretten ikke opphører hvis studenten har meldt seg til og møtt til en eller flere eksamener. På den måten vil kun de helt passive studentene, f.eks. de som kun ønsker å betale semesteravgift og de som i realiteten har sluttet, bli fanget opp. Studenter som ikke har avlagt studiepoeng, men som har forsøkt å gå opp til eksamen, vil ikke miste studieretten selv om dette ikke har resultert i avlagte studiepoeng. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten. Dette tas inn som et nytt nr. 5 i § 4.

Vi foreslår videre at bestemmelsen ikke skal gjelde for studenter som er tatt opp til masterprogram. Begrunnelsen for dette er at det ikke er uvanlig at studenter bruker lengre tid på masteroppgaven og sånn sett vil kunne stå uten registrerte studiepoeng. Det er ikke ønskelig å legge opp til en ordning hvor studenter som er i sluttfasen av masterprogrammet mister studieretten. Da ville det måtte innføres en dispensasjonsordning som er nokså ressurskrevende mht. saksbehandling. Ved at bestemmelsen ikke foreslås å omfatte de som er tatt opp til masterprogram, og det stilles så vidt svake krav for å beholde studieretten, mener vi det ikke er behov for å foreslå en dispensasjonsordning.

Nytt opptak ved tap av studierett
Adgangen til å søke opptak på nytt reguleres av universitetsloven og de forskrifter som til enhver tid er fastsatt av departementet. Studenter som mister studieretten på grunn av manglende betaling av semesteravgift eller manglende progresjon, vil derfor kunne søke nytt opptak. Studenter som søker nytt opptak skal innpasses og plasseres i årskurs/kull ut fra den utdanning de tidligere har tatt. Vi foreslår at det presiseres i § 4 nr. 3 at eventuell tidligere studietid i det årskurset/kullet de blir plassert i vil bli medregnet når innpassing skal skje. Dette vil bety at studenter som har brukt opp studietiden i forhold til § 4 nr. 3 i det årskurset/kullet de blir innpasset i, ikke kan starte på nytt i samme studieprogram. Vi foreslår at rektor treffer vedtak i disse sakene.

Forslag til endringer i studieforskriften §§ 4 og 6 er vedlagt. Studieavdelingen ønsker synspunkter på forslaget, **senest innen 10.10.05.**

Brevet sendes også elektronisk til fakultetenes e-postadresser.

Med hilsen

Hilde Skeie
studiedirektør

Knut Veium
seksjonssjef

Vedlegg

Forslag til endringer i studieforskriften med uthevet og fet skrift

§ 4 Studierett og studieprogresjon

1. Opptak gir studierett til emnene i studieprogrammet studenten er tatt opp til eller enkeltemner som studenten er tatt opp til. Studieretten gir adgang til de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen etter den progresjonen som fakultetet har godkjent. Studieretten gjelder fra den dagen NTNU mottar studentens bekreftelse på opptaket.

2. Studieretten til studieprogrammet studenten er tatt opp til, opphører når

   - studenten oppfyller kravene for tildeling av vitnemål for fullført studieprogram
   - studentens studieprogresjon er for lav etter nr. 3 ***eller 5***
   - studenten selv bekrefter at han/hun trekker seg fra studieprogrammet før det er fullført
   - ***studenten ikke har betalt semesteravgift innen fristen, jf. § 6.***

3. I studieprogram som er inndelt i årskurs/kull, kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng fra de to foregående årskurs/kull for å gå videre i neste årskurs. Studenter som skal gå videre til 4. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. årskurs/kull. Studenter som skal gå videre til 5. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. og 2. årskurs/kull, og studenter som skal gå videre til 6. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1., 2. og 3. årskurs/kull.

   For å videreføre studieretten i disse studieprogrammene kan en student ikke stå igjen med mer 22,5 studiepoeng og ikke bruke mer enn 2 år i samme årskurs/kull. Tiden i hvert årskurs/kull skal korrigeres for permisjoner og ut fra en eventuell redusert studieprogresjon (deltidsstudier), som må være godkjent i utdanningsplanen, jf. §§ 5, 7 og 8.

   Det skal fremgå av studieplanen om studieprogrammet er inndelt i årskurs/kull, jf. § 14 nr. 1.

   Studenter som har mistet studieretten eller sluttet og som søker nytt opptak til samme studieprogram vil, når innpassing skal skje, få medregnet eventuell tidligere studietid i det årskurset/kullet studenten blir plassert i. Rektor fatter vedtaket.

4. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten **etter nr. 2, første, andre og tredje strekpunkt.** Fakultetet selv kan i spesielle tilfeller ved f.eks. sykdom, større familiære vansker, når størstedelen av studiet er gjennomført, ved særlige faglige forhold (oppflytting) eller andre tungtveiende grunner dispensere fra bestemmelsene i nr. 3. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret myndighet til å treffe vedtak i dispensasjonssaker.

5. ***Student som ikke går inn under nr. 3, mister studieretten dersom han/hun ikke har avlagt studiepoeng i løpet av et studieår. Dette gjelder ikke hvis studenten har meldt seg til og møtt til en eller flere eksamener. Bestemmelsen gjelder ikke for studenter som er tatt opp til masterprogram. Bestemmelsen gjelder heller ikke hvis studenten har permisjon etter § 7. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten.***

6. En student som er tatt opp til et studieprogram og som følger dette med normal studieprogresjon (uten korreksjon for permisjoner og redusert studieprogresjon) har

krav på at programmets faglige mål, nivå og struktur ikke endres i den tiden han/hun har studierett til programmet. Studenten må likevel akseptere at det kan bli endringer i programmets emner og oppbygging så lenge dette ikke medfører at studenten blir forsinket i sin progresjon.

7. En student som er tatt opp til et studieprogram eller enkeltemner ved NTNU, har rett til å melde seg til vurdering i andre emner hvis han/hun fyller kravene til det. Studenten har også rett til å følge undervisning i emner utenfor studieprogrammet dersom adgangen til emnene ikke er begrenset. Disse rettighetene har studenten også etter at studieprogrammet er fullført.

§ 6 Registrering

1. Studenter med studierett ved NTNU plikter å registrere seg og betale semesteravgift ved NTNU hvert semester innen de frister Universitetsdirektøren fastsetter. Fristene skal kunngjøres i studiehandboka og på NTNUs nettsider. ***Studenter som ikke betaler semesteravgift innen fristen, mister studieretten. Rektor fatter vedtak om opphør av studierett på grunn av manglende betaling av semesteravgift.***

2. For studenter som har inngått utdanningsplan, skal registreringen fastsette og bekrefte opplysningene i utdanningsplanen for inneværende semester om
   - hvilke emner studenten skal følge undervisning i
   - hvilke emner studenten melder seg til vurdering i
   - eventuelle andre aktiviteter, fastsatt i studieprogrammet som studenten skal delta i
   - andre opplysninger som kan justeres og har betydning for progresjonen i eget studium.

3. Studenter som ikke er pålagt å inngå utdanningsplan eller ennå ikke har inngått utdanningsplan, har tilsvarende plikt til å registrere seg. Registreringen skal vise hvilke emner studenten skal følge undervisning i og skal vurderes i det semesteret.

4. Registrering gir adgang til de ressursene NTNU tilbyr for at studenten skal kunne gjennomføre sine emner det semesteret.

Vedlegg 2

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Det historisk-filosofiske fakultet

Studieavdelingen

Saksbehandler
Ingrid Aukrust
Telefon 73 59 66 91
E-post ingrid.aukrust@hf.ntnu.no

Vår dato:	Vår ref.:	Deres dato:	Deres ref.:
06.10.2005	2005/36	18.08.2005	2005/36/370/AMS

Høring - Studierett - Forslag til endringer i studieforskriften

Det historisk-filosofiske fakultet viser til brev av 18.08.2005 m.vedlegg. Fakultetet har følgende kommentarer til høringsutkastet:

Fakultetet ser behovet for bestemmelser om opphør av studierett for visse grupper studenter. I dette arbeidet bør man imidlertid ta hensyn til at for studentene skal utdanningsplanen først og fremst være et planleggingsverktøy og ikke fremstå som et kontrollredskap.

Fakultetet vil peke på at det er en forutsetning at bestemmelsene ikke trer i kraft før utdanningsplaner og andre relevante systemer fungerer, slik at vi får gode og enkle rutiner når det gjelder innehenting av nødvendige opplysninger, eventuelle varslingsprosedyrer og prosedyrer for melding om vedtak. Erfaringer fra Universitetet i Bergen viser at det kan bli arbeidskrevende å følge opp studieprogresjonen for store grupper studenter dersom dette ikke er på plass.

På bakgrunn av dette vil fakultetet peke på at det kan være gunstig å ha ordninger som følger opp studentene på frivillig basis før man med hjemmel i studieforskriften bruker utdanningsplanene til å utelukke studenter. HF-fakultetet sendte i høst E-poster til samtlige av sine studenter som pr. 1. september ikke hadde bekreftet utdanningsplanen (ca 800). Studentene ble bedt om å bekrefte planen før fristen 15. september, og den enkelte student fikk opplysninger om hvilke studiekonsulenter som var knyttet til hans/hennes studieprogram og som kunne være behjelpelig med utdanningsplanen. Dette førte til at pr. 15. september hadde over halvparten bekreftet planen og ca. 100 hadde sagt fra seg studieplassen. De resterende blir fulgt opp av studiekonsulentene ved instituttene. Dette har vært gjennomførbart fordi det er enkelt å få frem rapporter over studenter som ikke har bekreftet utdanningsplanen, sortere dem og generere E-postadresselister.

Det er en del praktiske ting rundt de nye bestemmelsene som må avklares:

§ 4. 2:
- Det må tas høyde for at studenter kan ha gyldig grunner til ikke å betale semesteravgift, for eksempel studenter som har permisjon, som har vært syke, har utenlandsopphold ved annet universitet og lignende. Opplysninger om hva som er gyldige grunner bør være tilgjengelig både for studenter og saksbehandlere.

- Det må avklares om studentene skal ha melding om at de vil miste studieretten så fremt de ikke har gyldige grunner til ikke å betale. Det bør videre vurderes om disse studentene skal få en frist til å betale, i et hvert fall i en overgangsfase. Det kan ta litt tid før studenter som er vant til det gamle systemet tilpasser seg et nytt regime. Det vil i alle tilfelle være viktig med omfattende og god informasjon om endringen.

- I dag gis studentene i mange tilfelle anledning til å betale semesteravgift etter fristen 1. september, men ikke etter 15. september. Det må avklares om denne fleksibiliteten fremdeles skal ligge i systemet.

§ 4.5
- Fakultetet må ha anledning til å vurdere om en student har gyldige grunner til ikke å ha avlagt studiepoeng i løpet av ett år, for eksempel ved sykdom og lignende.

- En forutsetning for endringen må være at det er enkle og gode rutiner for rapportering om studenter som ikke har avlagt studiepoeng i løpet av ett studieår. Det innebærer at utdanningsplanene må fungere slik at bl.a. nødvendige opplysninger og rapporter om deltidsstudier, permisjoner og utenlandsopphold kommer frem.

- Siden det er fakultetet selv som fatter vedtak om opphør av studieretten antar vi at fakultetet vedtar prosedyrer og rutiner rundt dette, for eksempel når det gjelder frister, varslingsrutiner og lignende.

Kathrine Skretting
Dekanus

Ivar Østerlie
Fakultetsdirketør

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

Vedlegg 3

NORGES TEKNISK NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Saksnr: 2005/36-31
07 NOV 2005
Arkivkode: 370
Beh. av: SA/AMS
Kopi:

Studieavdelingen
v/Snekvik

Saksbehandler
Kjersti Forbregd
Telefon +47 73 59 82 66
E-post Kjersti.forbregd@svt.ntnu.no

Vår dato:	Vår ref.:	Deres dato:	Deres ref.:
10.10.2005	2005/36	18.08.2005	2005/36/370/AMS

HØRINGSUTTALELSE - STUDIERETT - FORSLAG TIL ENDRINGER I STUDIEFORSKRIFTEN

Vi viser til brev av 18. august fra Studieavdelinga vedrørende endring i studieforskriften på grunn av tap av studierett. Saken har vært til uttalelse ved fakultetets enheter og som sak i Dekani ledermøte.

Fakultetet er i utgangspunktet skeptisk til regelverk som skaper behov for ressurskrevende administrativ oppfølging gjennom dispensasjoner, klagebehandling etc. Behovene er forskjellige mellom allmennvitenskapelige studier og profesjonsstudier. De siste kan regulere nødvendige progresjonskrav gjennom studieplanene. Formelle krav om at studentene skal melde seg til eksamen vil kunne medføre fiktive oppmeldinger.
Fakultetet er også skeptisk til en videre skjerping av § 4,3 som vil innebære at studenter som mister studieretten på grunn av manglende progresjon vil få medregnet tidligere studietid i kullet/årskurset ved nytt opptak og innpassing. Vi anser det som uheldig at studenter gjennom denne innskjerpingen kan miste sjansen til å ta utdanningen for alltid.

Men dersom endringen blir innført ber vi om at følgende blir tilføyd (uthevet):
§4, pkt. 5: Bestemmelsen gjelder ikke for studenter som er tatt opp til masterprogram **eller studenter som er tatt opp til toårige deltidsstudier hvor alle eksamener tas ved slutten av siste semester (fjerde semester) i studiet.**
Denne tilføyelsen vil dekke de 60 studentene på FPPU (Fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning) som avlegger eksamen i 60 sp etter to år, og som ellers bare skal registrere seg og betale semesteravgift de tre første semestrene.

I tillegg til dette ser vi det som nødvendig at det blir innarbeidet gode rutiner og dataløsninger som sikrer at registrering av permisjoner og deltidsstudier blir gjort tilfredsstillende.

Med vennlig hilsen

Jan Morten Dyrstad
Dekanus

Per Stene
Seksjonssjef

Vedlegg 1

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for naturvitenskap og teknologi

NORGES TEKNISK NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Saksnr. 2005/36-26
21 OKT 2005
Arkivkode 370
Beh. av SRA/RAMS
Kopi

Studieavdelingen,
Dragvoll

Saksbehandler
Terje Olsen, rådgiver, cand. real.
Telefon 73596001
E-post terje.olsen@nt.ntnu.no

Vår dato:	Vår ref.:	Deres dato:	Deres ref.:
07.10.2005	2005/36/370/TOL		

D-sak 291/05

HØRING - STUDIERETT - FORSLAG TIL ENDRINGER I STUDIEFORSKRIFTEN

Fakultet for naturvitenskap og teknologi kunne ønske at målsettingen med de foreslåtte endringene var konkretisert i større grad enn det som er tilfelle i de oversendte dokumenter. Så vidt vi forstår er et stort antall av studentene med studierett ved NTNU inaktive. Å frata disse studentene studieretten på det programmet de er opptatt til vil ikke nødvendigvis redusere problemet med inaktive studenter i nevneverdig grad for disse studentene vil uansett ha studierett ved NTNU. De vil altså fortsatt kunne melde seg til åpne emner og søke overgang til åpne programmer. I tillegg vil de pånytt kunne søke opptak til hvilket som helst program gjennom Samordna opptak. En måte å få bukt med det store antall inaktive studenter på ville være å utestenge dem. Dette ville imidlertid kreve andre tiltak enn endringer i NTNUs Studieforskrift; nemlig endring av de deler av Universitetsloven som regulerer utestengning.

Den konkrete saken som nå er til høring gjelder endringer i NTNUs Studieforskrift. Fakultetet ser i utgangspunktet positivt på de forslagene som fremmes. Men ettersom de kun gjelder opphør av studierett på program, så vil de antagelig ikke bidra til at NTNUs "stall" av inaktive studenter reduseres radikalt. En *viss* reduksjon vil kunne påregnes, for de av de inaktive studentene som fortsatt ønsker å forbli studenter ved NTNU vil måtte gjøre en noe større innsats enn i dag for å opprettholde studieretten hvis de foreslåtte endringer settes ut i livet. De vil likevel relativt lett kunne forflytte seg til åpne program og emner. Problemet med inaktive studenter vil ikke løses, men forflyttes omkring på NTNUs programmer og emner.

Sett fra ståstedet til det enkelt studieprogram vil de foreslåtte endringer kunne ha en positiv effekt, fordi en vil få et bedre tallmessig uttrykk for hvor mange studenter som til enhver tid er aktive på programmet. Dette vil forbedre kvaliteten på det tallmaterialet som meldes inn til DBH og UFD og det vil på noen måter gjøre det enklere å administrere programmene og deres studenter. Men det vil også kreve en ny, stor studieadministrativ arbeidsinnsats for de programmene hvor man ikke tidligere har hatt tradisjon/rutiner for å kontrollere studieprogresjon, for eksempel realfagstudiene.

Etter disse innledende kommentarer har Fakultetet i tillegg følgende kommentarene til det utsendte endringsforslaget:

§ 4, nr. 2 /§ 6 Semesteravgift
Fakultetet forutsetter at det finnes eller lages rutiner som fanger opp at noen studenter ikke skal betale semesteravgift fordi de har betalt semesteravgift ved annen institusjon, har fått innvilget permisjon eller er på studieopphold i utlandet eller ved annen institusjon i Norge. Slike studenter må ikke utsettes for vedtak om tap av studierett. Fakultetet forutsetter også at de studentene som reelt oversitter fristen for betaling av semesteravgift på vanlig måte orienteres om klageadgangen i hht forvaltningsloven når de meddeles Rektors vedtak om opphør av studieretten. Etter fakultetets oppfatning kan der være flere grunner som kan medføre forsinkelse i betaling av semesteravgiften; eksempelvis sykdom, reisevirksomhet o. l., som er av såpass "uskyldig" karakter at tap av studierett vil være en svært drastisk sanksjon. De rutiner og formuleringer som brukes når Studieavdelingen tar opp saken med studenten må være slik at vi ikke støter fra oss studenter som av faglige grunner ønsker å være ved NTNU. Fakultetet forutsetter videre at der etableres rutiner som gjør at fakultetene til enhver tid holdes oppdatert om hvilke studenter ved fakultetets program som mister studieretten i hht §§ 4.2 og 6 etter Rektors vedtak. Dette er nødvendig for fakultetenes administrasjon av programmene.

§ 4, nr.5 Studieprogresjon i studieprogram uten årskull/Masterstudier
Slik § 4 er formulert i dag så berører den overhodet ikke studieprogresjon eller evt. mangel på slik i studieprogram uten årskull, selv om kanskje halvpartene av NTNUs studenter går i slike program.. Det er derfor positivt at der nå foreslås et nytt nr. 5 som berører nettopp dette temaet og Fakultetet slutter seg i utgangspunktet til det foreliggende forslag. Vi stusser imidlertid på at masterstudier forelås unntatt.

Før vi utdyper dette vil vi presisere at vi forutsetter at det er *to-årige masterstudier* det er snakk om. Masterstudiene i realfag er ofte svært ressurskrevende. En kan derfor ikke i utgangspunktet og på den bakgrunn se at disse skal være unntatt for krav om progresjon, snarere tvert i mot. I det utsendte forslagets følgeskriv anføres det som grunn at arbeidet med masteroppgaven kan bli forsinket og at studenten av denne grunn kan bli stående uten studiepoeng i en periode ut over ett studieår. Det kan skje, men det samme kan i dag også skje for studenter som følger normert og avtalt progresjon under arbeidet med masteroppgaven. Hvis de etter å ha tatt de emner som inngår i masterpensumet starter arbeidet med masteroppgaven kan de arbeide med den i ett år (normert studietid) uten at de samtidig tar ett studiepoeng og likevel være i rute.

Pga at de to-årige masterstudiene i realfagene normalt er svært ressurskrevende, både når det gjelder veiledning og på logistikk-området, så ønsker fakultetet en god oppfølging av disse studentene slik at de kan gjennomføre på normert tid og ikke legger beslag på ressurser lenger enn absolutt nødvendig. Ett av redskapene ved en slik oppfølging kan være tilstedeværelsen av muligheten til å terminere studentens studierett på masterprogrammet.

Fakultetet holder på med å utarbeide utfyllende bestemmelser til Studieforskriften for sine realfagstudier. I disse utfyllende bestemmelser vurderer vi å inkorporere Det nasjonale fakultetsmøte for realfag sine anbefalinger (i tillempet form) når det gjelder forsinket innlevering av masteroppgaver. Fakultetet ønsker *ikke* at masterstudenter skal unntas fra kravet om studieprogresjon.

Dette er i dag synliggjort ved at et vedtak fattet av det tidligere Matematisk-naturvitenskapelige fakultet i 1988, og som (bl.a.) inneholder mulighet for tap av studierett ved forsinkelse stadig gjengis i Studiehåndboken (kap.8.2.3. pkt 11.)

Fakultetet foreslår på denne bakgrunn at følgende setning i det nye nr. 5 til § 4: *Bestemmelsen gjelder ikke for studenter som er tatt opp til masterprogram* fjernes og/eller erstattes av andre formuleringer.

Fakultetets behov for å kunne terminere studieretten til masterstudenter ved dårlig studieprogresjon og samtidig fange opp de spesielle problemer som kan dukke opp ved forsinkelser i arbeidet med masteroppgaven kan tilfredsstilles ved en formulering som denne: *Fakultetet selv kan dispensere fra denne bestemmelsen for studenter tatt opp til to-årige masterprogram*

eller

Fakultetet selv kan dispensere fra denne bestemmelsen for studenter tatt opp til to-årige masterprogram når det er arbeidet med masteroppgaven som er årsaken til at det ikke avlegges studiepoeng. Fakultetet selv gir utfyllende bestemmelser om slike saker. Fakultetet selv kan også gi utfyllende bestemmelser om forsinket innlevering av masteroppgaver.

For øvrig slutter Fakultetet seg til de foreslåtte endringer.

Med vennlig hilsen

Bjørn Hafskjold

Bjørns Hafskjold
Dekanus

Geir Walsø
Fakultetsdirektør

Kopi:
IME-fakultetet
IVT-fakultetet

Vedlegg 5

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk

NORGES TEKNISK NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Saksnr. 2005/36-24
21 OKT 2005
Arkivkode 370
Sign. SA/AMS

Studieavdelingen
v/ Anne Marie Snekvik

Saksbehandler
Chris Helen Kvendseth
Telefon 73 59 14 61
E-post chris.h.kvendseth@ime.ntnu.no

Vår dato:	Vår ref.:	Deres dato:	Deres ref.:
15.09.2005	2005/36-19	18.08.2005	2005/36/370/AMS

Studierett - Forslag til endring i studieforskriften – Høring

Viser til brev av 18.08.2005 vedrørende ovennevnte sak.

Saken har vært til behandling i Studieutvalget ved IME-fakultetet 08.09.2005. IME-fakultetet støtter en innskjerping i studieforskriften som gjør det mulig å terminere studieretten for studenter som ikke betaler studieavgift. Det er viktig at inaktive studenter kan lukes ut, slik at planleggingen av tilbudet baserer seg på reell studentmengde. Vi ser også positivt på at det ved nytt opptak til samme studium medregnes eventuell tidligere studietid. Dette vil bidra til å øke gjennomstrømmingen på studiene. I denne sammenheng forutsetter vi at det må være studentens ansvar å tilpasse seg eventuelle endringer i faget, som eksempelvis endringer i pensum.

Vi ønsker en ytterligere innskjerpelse i muligheten til å terminere studieretten for studenter som ikke er aktive. I § 4, 5. ledd vil vi ha med i forskriften at studenten har levert eksamensbesvarelse for å kunne bli fritatt for kravet om å avlegge studiepoeng hvert år. Det skal altså ikke være nok å møte til eksamen, studenten bør også levere besvarelse.

IME-fakultetet tilbyr både sivilingeniørstudier og realfagsstudier. Teknologistudentene har fastlagt tid på masteroppgaven. Alle kan få utsettelse på innlevering, normalt en uke, innvilget av faglærer. I særlige tilfeller kan studenten få lengre utsettelse. Da må studenten levere en begrunnet søknad, med anbefaling fra faglærer. Særlige tilfeller kan eksempelvis være sykdom, vansker med å få tilgang til utstyr eller manglende veiledning. IME-fakultetet praktiserer nå en forsøksordning med tidsfrist for masteroppgaven i realfagene, som vil bli fulgt opp framover. Vi ønsker fortsatt å kunne ha muligheten til å sette frister for innlevering av masteroppgavene. Dette ut i fra en grunntanke om at man ved å sette krav til studentene, bidrar til bedre gjennomstrømming.

Med vennlig hilsen

Arne Sølvberg
Dekanus

Kari Hag
Prodekanus

Postadresse
IT-bygget
Sem Sælands vei 9
7491 Trondheim

Telefon +47 73 59 42 02
Telefaks +47 73 59 36 28
Org. nr. 974 767 880

Besøksadresse
Gamle fysikk, 3. etasje,
Gløshaugen
Sem Sælands vei 5

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi

Saksbehandler
Anne Rossvoll
Telefon 73 59 04 41
E-post anne.rossvoll@ntnu.no

Vår dato:	Vår ref.:	Deres dato:	Deres ref.:
10.10.2005	2005/36/370/ARO	18.08.2005	2005/36/370/AMS

HØRING – STUDIERETT – FORSLAG TIL ENDRINGER I STUDIEFORSKRIFTEN

Vi har mottatt brev med forslag til endringer i studieforskriften, og har følgende kommentarer til hovedpunktene:

Manglende betaling av semesteravgift:
I § 6 i studieforskriften står det: "Studenter med studierett plikter å registrere seg og betale semesteravgift...." Vi ser at det er rimelig å kreve at en student betaler semesteravgiften for å ha studierett ved NTNU, men mener at det er en alvorlig konsekvens å miste studieretten hvis du ikke gjør det. Hvis studenten ikke registrer seg, er det ikke lagt opp til sammen konsekvens i forslaget. Fra vårt ståsted ser vi ikke behov for å innføre forskriftsendringen "student har ikke betalt semesteravgift innen fristen". I praksis er vi i kontakt med studenter som vi ser ikke er aktive/har betalt semesteravgiften, og her ser vi grovt to kategorier:

1. De som bevist ikke betaler semesteravgift, og som bekrefter at de slutter på NTNU når vi kontakter dem.
2. De som glemmer å betale semesteravgift. Vi erfarer at dette i stor grad er studenter som reiser på utenlandsopphold, og som ikke har intensjoner om å avslutte studiet. Her kan en risikere unødvendig problemer for studenten, ved at han må gjennom en dispensasjonssak på grunn av "forglemmelsen".

Manglende progresjon:
Her mener vi at dagens studieforskrift § 4 nr.3 dekker behovet for siv. ing studiene. Paragrafen lar seg også håndheve på en grei måte.

Nytt opptak ved tap av studierett:
"Studenter som har mistet studieretten eller sluttet, som søker opptak til samme studieprogram vil, når innpassing skal skje, få medregner eventuell tidligere studietid." Her mener vi at dette bør gjelde også til opptak ved andre studieprogram i sivilingeniørstudiet. Dette praktiseres i dag ved overgang fra et studieprogram til et annet studieprogram i siv.ing studiet.

Med hilsen

Ingvald Strømmen
Dekanus

Anne Rossvoll
Seksjonssjef

2005/36 Vedlegg 7

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for arkitektur og billedkunst

Studieavdelingen
v/Anne Marie Snekvik

NORGES TEKNISK NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Saksnr: 2005/36 -21
13 SEPT 2005
370
SA /AMS

Saksbehandler
Helge Gravås
Telefon

Vår dato:	Vår ref.:	Deres dato:	Deres ref.:
05.09.2005	2005/36-21		

STUDIERETT- FORSLAG TIL ENDRING I STUDIEFORSKRIFTEN- HØRING

Det vises til brev av 18.08.05 vedrørende overnevnte sak.

Fakultet for arkitektur og billedkunst synes det er positivt at det skjer en innstramming ovenfor de studentene som er "passive studenter", for om mulig å øke gjennomføringsprosenten. Men vi synes det er nødvendig å avklare en viktig detalj:

Slik vi tolker § 4 pkt 2 og § 6 pkt 1 vil en student som ikke har betalt semesteravgiften innen fristen, miste studieretten. Dette må spesifiseres nærmere.
F. eks. synes det urimelig at en student som er ferdig med hovedoppgaven i vårsemesteret, men har et hengefag som det ikke arrangeres eksamen før våren året etter, må betale semesteravgift for høstsemesteret, for ikke å miste studieretten.

Lykke til med det videre arbeidet.

Hilsen

Anne Grete Hestnes
Dekanus

Helge G. Gravås
Avdelingsleder studie

vedlegg 0

NORGES TEKNISK NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Saksnr. 2005/36-29
20 OKT 2005
Arkivkode 370
Beh. av SA/AMS
Kopi

Studenttinget N T N U

Studieavdelingen v/ Anne Marie Snekvik	Vår dato 10.10.2005	Referanse 77/05	Saksbehandler Carl Fredrik Tjeransen

Høring – Studierett – Forslag til endringer i studieforskriften

Studenttinget NTNU (STi) har i sitt møte den 6. oktober då. vedtatt høringssvar i høring om endring i studieforskriften.

STi vil først beklage at vi ikke var invitert til å delta i arbeidsgruppen som så på dette temaet. Studentene skal etter lov om universiteter og høyskoler §4-4 ha 20% representasjon i alle kollegiale organer med beslutningsmyndighet. Etter sedvane innbefatter dette også utvalg som det her er tale om.

Når det gjelder selve endringene til forskriften er STi positive til at NTNU prøver å få ordnet problematikken rundt "ikke reelle" studenter likevel forutsetter STi at det innføres hensiktsmessige dispensasjons- .og permisjonsordninger, der det taes hensyn til sykdom og andre tungtveiende grunner for studiefravær, slik at ordningen ikke rammer "uskyldige" studenter.

Studenttinget finner det problematisk at man vurderer å utestenge studenter på livstid fra et gitt studieprogram om studenten har brukt opp studietiden i forhold til foreslåtte endring i § 4.3, og mener en tidsbegrenset karantene før studenten kan søke nytt opptak burde være tilstrekkelig. Etter tre år har studenten hatt anledning til å modnes, og hvis man da fortsatt ønsker å studere på det samme studieprogrammet bør man få muligheten.

Med hilsen,
Hege Spjøtvold
for Carl Fredrik Tjeransen
Nestleder Studenttinget

Vedlegg 9

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS)

NORGES TEKNISK NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Saksnr 2005/36-30
21 OKT 2005
Arkivkode 370
Deh. av SA /AMS
Kopi

Studieavdelingen

NTNU

Saksbehandler
Gerd Bendiksvold
Telefon +47 73 59 52 82
E-post gerd.bendiksvold@adm.ntnu.no

Vår dato:	Vår ref.:	Deres dato:	Deres ref.:
07.10.2005	FUS-sak 35/2005	18. 8. 2005	2005/36/370/AMS

STUDIERETT – FORSLAG TIL ENDRINGER I STUDIEFORSKRIFTEN – HØRINGS-UTTALELSE

FUS har 14. 9. 2005 behandlet forslag til tilføyelser i Studieforskriften vedrørende manglende betaling av semesteravgift, vedrørende manglende progresjon og bestemmelser vedrørende nytt opptak ved tap av studierett.

Det er tre hovedpunkter i forslaget til endring:

1. Muligheter for å utestenge studenter når semesteravgiften ikke blir betalt
2. Muligheter for å utestenge studenter når de ikke avlegger studiepoeng i løpet av et studieår
3. Bestemmelser vedrørende nytt opptak ved tap av studierett.

FUS er enig i forslaget om at Studieforskriften må inneholde bestemmelser om at studieretten opphører når studenter ikke betaler semesteravgift innen fristen.

Når det gjelder mulighetene for å utstenge studenter når de ikke avlegger studiepoeng i løpet at et studieår, ble dette ikke diskutert i FUS, fordi dette egentlig ikke gjelder sivilingeniørstudenter.

Siste punktet om bestemmelser vedrørende opptak av studenter etter tap av studierett er høyst aktuelt for sivilingeniørstudiet. FUS har merket seg forslaget til tilføyelse i Studieforskriftens § 4 nr. 3

> "Studenter som har mistet studieretten eller sluttet, og som søker nytt opptak til samme studieprogram vil, når innpassing skal skje, få medregnet eventuell tidligere studietid i det årskurset/kullet studenten blir plassert i. Rektor fatter vedtak".

FUS er i utgangspunktet enig i forslaget, men FUS gjør oppmerksom på at bestemmelsen ikke går langt nok i forhold til nytt opptak etter tap av studierett. Sivilingeniørstudiet har stor grad av likhet i 1. og 2. årskurs ved flere studieprogram, og bestemmelsen kan ikke begrenses til bare å gjelde opptak til samme studieprogram. Et eksempel som kan nevnes i denne sammenheng, er studieprogrammene Datateknikk og Kommunikasjonsteknologi som har nøyaktig samme studieplan i 1. årskurs. De øvrige studieplanene i 1. årskurs har også stor grad av likhet i alle studieprogrammene ved IME-fakultetet. IVT-fakultetet har også arbeidet mot en likhet i basisemnene for alle sine studieprogram, og videre har de tre teknologiretningene ved studieprogrammet Industriell økonomi og

teknologiledelse stor grad av likhet med tilsvarende teknologistudieprogram ved IME-fakultetet (Energi og miljø og Datateknikk og kommunikasjonsteknologi) og ved IVT-fakultetet (Produktutvikling og produksjon). Det må derfor være mulig å medregne tidligere studietid i forhold til nytt opptak når det gjelder studieprogram som har stor grad av likhet i fagkrets mellom studieprogrammet studenten har mistet studieretten ved og det program han har søkt opptak til. I prinsippet vil dette også gjelde studenter som ikke har mistet studieretten eller sluttet, når de søker opptak til nytt studieprogram. Disse må også få avregnet tid når man ved innpassingen i nytt program ser at studenten må stå i samme årskurs i det nye programmet som han sto i det forrige studieår i det gamle programmet.

FUS har ikke utarbeidet forslag til omformulering som skal ivaretar det forannevnte, i den foreslåtte teksten i § 4 nr. 3, men FUS vil presisere viktigheten av at det nå innføres hjemmel for å avregne studietid når en student opptas til samme eller nytt program innenfor sivilingeniørstudiet. FUS ber om at Studieavdelingen utarbeider forslag til ny tekst, men FUS ber om å få vurdere forslaget før saken går videre til behandling i høyere organ. Nytt forslag kan sendes til Sekretæren i FUS.

Kjell Malvig
Viserektor /leder i FUS

Gerd Bendiksvold
Sekretær i FUS

Vedlegg 10

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Studieavdelingen

Notat

Til:	Utdanningsutvalget
Fra:	Studiedirektøren
Kopi til:	
Gjelder:	**Terminering av studierett - forslag til endringer i studieforskriften**
Saksbehandler:	Anne Marie Snekvik
Dato:	09.11.2005 Signatur: Arkiv: 2005/36/370/AMS

Bakgrunn

Omkring 20% av studentene som ble tildelt ny studierett høsten 2003, var etter 1 års "studier" ikke registrert med avlagte studiepoeng. Dette er riktignok en sammensatt gruppe, og mange har antakelig avlagt studiepoeng som er registrert under andre programmer. Men tallet er likevel høyt, og spørsmålet om hvordan vi skal forholde oss til så vidt mange passive studenter ble tatt opp i et møte mellom fakultetene og SA i fjor høst. At studenter står registrert som studenter når de i realiteten ikke er det, gir et uriktig bilde av hvor mange studenter de ulike studieprogrammene har. Dette kan igjen gjøre det mer problematisk å planlegge undervisning og opplegg for gjennomføring av de enkelte emner. Det medfører at gjennomstrømmingstall blir feil. Rapporteringen til DBH og UFD blir også feil.

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra fakultetene og SA for å se nærmere på denne problematikken. Det ble utarbeidet et forslag til endring av studieforskriften hvor formålet var å skaffe nødvendig hjemmel i studieforskriften til å terminere studierett i de tilfelle hvor studenten står registrert som student, men av ulike årsaker ikke lenger er reell student ved et studieprogram. Det ble lagt vekt på å finne løsninger som var rimelige, og det ble ikke stilt særlig strenge krav til studentens aktivitet for å beholde studieretten. Forslaget ble sendt på høring til fakultetene, Studenttinget, FUS og FUL med høringsfrist 10.10.05.

Følgende tre forhold ble foreslått for å skaffe hjemmel til å terminere studieretten til passive studenter:
- at manglende betaling av semesteravgift medfører at studieretten opphører
- at studieretten opphører dersom studenten ikke har avlagt studiepoeng i løpet av et studieår, unntatt hvis studenten har meldt seg til og møtt til en eller flere eksamener. Masterprogrammene som ikke allerede har progresjonskrav i form av begrensninger i antall år i hvert årskurs, ble foreslått unntatt.
- at studietid i tidligere årskurs/kull medregnes dersom studenten søker nytt opptak til samme studieprogram (f.eks siv.ing., medisin).

Høringsuttalelser

Det historisk-filosofiske fakultet (HF)

HF ser behovet for å ha bestemmelser for opphør av studierett. De peker på at dette fordrer systemer som fungerer slik at det blir enkle og gode rutiner mht. varsling og melding om vedtak. Når det gjelder semesteravgift nevner de at det kan være gunstig å ha ordninger som følger opp studentene på

frivillig basis i stedet. Man må ellers ta høyde for at studenter kan ha gyldig grunn for ikke å betale semesteravgift (f.eks permisjoner), og det må avklares om studenten skal ha varsel først med frist for betaling. HF spør videre om fleksibiliteten med betaling etter fristen, men før den 15. sept., fortsatt vil være mulig. Hvis studieretten skal opphøre ved manglende progresjon, må det vurderes om studenten har hatt gyldig grunn til ikke å avlegge studiepoeng og det må være enkle og gode rutiner. Deltidsstudier, permisjoner og utenlandsopphold må enkelt kunne komme frem.

Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT)
SVT er i utgangspunktet skeptisk til regelverk som skaper behov for ressurskrevende administrativ oppfølgning gjennom dispensasjoner og klagebehandling. Behovene mellom de allmennvitenskapelige studiene og profesjonsstudiene er forskjellig. SVT er skeptisk til at tidligere studietid skal medregnes der studenter søker opptak på. De anser det uheldig at studenten kan miste sjansen til å ta utdanningen for alltid.

Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT)
NT er i utgangspunktet positiv, men stiller spørsmål ved om dette vil redusere antall inaktive studenter og om studentene i stedet bare blir flyttet rundt omkring. NT peker på at dette vil kreve ny stor studieadministrativ innsats mht. oppfølgning. Når det gjelder semesteravgiften, må det lages rutiner slik at studenter som ikke skal betale semesteravgift (f.eks permisjon) ikke får vedtak om tap av studierett. Forsinkelse av uskyldig karakter (sykdom, reisefravær) bør ikke rammes. Vi må unngå å støte fra oss studenter som av faglige grunner ønsker å gå her. De stiller seg positiv til progresjonskrav, men ønsker at de 2-årige masterstudiene blir omfattet. Fakultetet kan heller gis adgang til å dispensere fra kravet for studenter på 2-årig master i enkelttilfeller.

Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk (IME)
IME stiller seg positiv til at manglende betaling av semesteravgift skal medføre at studieretten opphører. IME peker på at det bør stilles som krav at besvarelse er levert, det bør ikke være nok at studenten har møtt til eksamen. De mener det er positivt at tidligere studietid skal medregnes ved søknad om nytt opptak.

Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologiledelse (IVT)
IVT mener det er unødvendig å forskriftsfeste at manglende betaling skal medføre at studieretten opphører. Dette bør heller følges opp fra fakultetet ved at de kontakter studentene. De grupper som ikke betaler er de som har sluttet og de som glemmer det, f.eks studenter som skal på utenlandsopphold og som tror de ikke skal betale. IVT peker på at vi må unngå unødvendige problemer for studentene. Medregning av tidligere studietid bør også gjelde ved nytt opptak til andre studieprogram i sivilingeniørstudiet.

Fakultet for arkitektur og billedkunst (AB)
AB stiller seg positiv til forslaget, men mener det er urimelig at studenter som henger igjen med ett emne og som ikke får tatt dette før våren deretter må betale semesteravgift i høstsemesteret.

Studenttinget
Studenttinget stiller seg positiv til at det blir gjort noe med "ikke reelle" studenter, men forutsetter at det tas hensyn til sykdom og andre tungtveiende grunner for studiefravær. De foreslår en karenstid på 3 år angående nytt opptak til samme studieprogram da de anser det urimelig at studenten kan bli forhindret fra å søke nytt opptak for alltid.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS)

FUS stiller seg positiv til at studieretten opphører ved manglende betaling av semesteravgift. De mener at tidligere studietid må medregnes også når studenten søker opptak til annet studieprogram innenfor sivilingeniørutdanningen som i det vesentlige har samme fagkrets som der studenten har eller har hatt studierett.

Studiedirektørens vurdering

Manglende betaling av semesteravgift

Flere av høringsuttalelsene uttrykker skepsis i forhold til om vi har systemer som vil fange opp at studenter som ikke skal betale semesteravgift, ikke får vedtak om opphør av studierett. Dersom studenten har permisjon skal dette registreres i FS. Dette er fakultetets ansvar. Hvis permisjon er registrert i FS, vil studenten ikke komme med blant de som ikke har betalt semesteravgift. Vi foreslo opprinnelig at rektor fatter vedtak om opphør av studierett på grunn av manglende betaling, dvs at vedtaksmyndigheten lå sentralt. Her bør det i stedet være fakultetet som har myndighet til å fatte vedtak om opphør av studierett slik at det er den enhet som er ansvarlig for å legge inn opplysninger som også fatter vedtaket. Studenter som er i utlandet pga. utveksling skal betale semesteravgift. Det samme gjelder studenter som gjenstår med emner, jf. spørsmålet fra AB.

Seksjon for studieadministrative støttetjenester i SA skal stå for opplæring og veiledning overfor fakultetene før dette igangsettes. Vi presiserer også at hensikten med dette er at studenter som ikke er reelle studenter, ikke blir stående med aktiv studierett. Det er ikke hensikten å ramme studenter som man ser er aktive og som har glemt å betale innen fristen. Det må selvfølgelig informerers i studiehåndbøkene og ellers hvor det informeres om at studenten er pliktig til å betale semesteravgift. Dersom det er informert om ordningen, vil det ikke være et krav at det må sendes varsel til hver enkelt student før vedtak treffes. Men fakultetene kan gjøre dette hvis de finner det hensiktsmessig. Vi vil imidlertid ikke foreslå at fakultetene skal pålegges dette da vi vet det kan være problematisk å nå frem til denne studentgruppen på grunn av at adresser ikke er oppdatert og at studentene kan mangle e-post adresse. Brev med underretting om vedtaket som er sendt til den adressen som studenten har oppgitt til universitetet, vil være tilstrekkelig som underretting om vedtaket. Vedtak om opphør av studierett kan ellers påklages etter reglene i forvaltningsloven om enkeltvedtak.

Manglende progresjon

De fleste høringsinstansene er positive til at manglende progresjon skal medføre opphør av studierett til det programmet studenten er tatt opp til. Vi foreslo opprinnelig at kravet ikke skulle gjelde for masterstudiene som ikke går inn under tidsbegrensningen på to år i samme årskurs. Begrunnelsen for dette var at det i hovedsak er på bachelorprogrammene at det er mange ikke-reelle studenter, og at vi ikke ønsker å innføre en ordning med søknad om dispensasjon. NT mener at det også i de 2-årige masterprogrammene bør stilles progresjonskrav for å beholde studieretten.

Vi foreslår at forslaget endres slik at det stilles krav om avlagte studiepoeng, men at det tilføyes at der det er i samsvar med den utdanningsplanen som er inngått at studenten ikke skal avlegge studiepoeng så vil han/hun ikke miste studieretten. Dette innebærer at studenter på 2-årig masterprogram også vil bli omfattet av bestemmelsen. Dersom det er avtalt med fakultetet at studenten skal bruke lenger tid på masterstudiet, vil manglende progresjon ikke medføre at studieretten opphører så lenge dette er innenfor det som er godkjent i utdanningsplanen. Utdanningsplanen vil da bli et verktøy som regulerer studietid. Det vil da ikke være behov for å spesifisere at bestemmelsen ikke skal gjelde hvis studenten f.eks har permisjon. Har studenten fått innvilget permisjon, vil det være en del av utdanningsplanen.

Nytt opptak til samme studieprogram

For studieprogram som er inndelt i årskurs/kull, f.eks siv.ing., medisin, profesjonsstudiet i psykologi, er det i studieforskriften krav om en viss progresjon for å bli flyttet opp til neste årskurs/kull. Studenter som gjenstår med 22,5 stp og har brukt to år i samme årskurs, mister studieretten. Studenten kan søke om dispensasjon fra bestemmelsen, og det er klagerett på eventuelt avslag. Permisjoner og deltidsstudier medregnes ikke. Dersom dispensasjon innvilges, vil studenten få anledning til å bruke lenger tid i årskurset.

Vi har erfart at studenter som mister studieretten, etter å ha brukt for lang studietid, søker nytt opptak via Samordna opptak allerede samme år enten til samme program eller et annet sivilingeniørprogram. Ved opptaket i 2005 var det 7 studenter som søkte opptak til annet siv.ing. program som hadde brukt opp studietiden i det programmet de tidligere hadde hatt studierett til og 38 som hadde brukt ett år i det årskurset de ble plassert i. Det var 1 student som hadde brukt opp studietiden og som søkte nytt opptak til samme studieprogram og 1 som hadde brukt ett år og som søkte nytt opptak til samme program. Til sammen dreide det seg om 47 studenter i 2005 som søkte nytt opptak innenfor sivilingeniørutdanningen hvor denne problemstilingen var aktuell. Vi har også erfart at studenter som har mistet studieretten på medisin på grunn av for lang studietid, har søkt opptak på nytt. Det er derfor behov for å ha en bestemmelse i forskriften som presiserer om tidligere studietid skal medregnes eller ikke der studentene får nytt opptak via Samorda opptak.

Adgangen til å søke nytt opptak reguleres av universitetsloven og de forskrifter som til enhver tid er fastsatt av departementet. Vi kan derfor ikke bestemme at studenter i disse tilfelle ikke kan søke nytt opptak. Men det vil være opp til institusjonen å avgjøre hvordan innpassingen i årskurs skal skje og hvorvidt tidligere studietid skal medregnes eller ikke. Dette vil også gjelde studenter som har sluttet før studieretten har opphørt på grunn av 2-års regelen og som søker nytt opptak. De kan f.eks ha brukt ett eller to år, men ennå ikke fått vedtak om opphør av studieretten.

Studenttinget har foreslått at det bør være mulig å bli tatt opp på nytt til det samme studieprogrammet dersom det har gått 3 år siden studieretten opphørte. IVT og FUS mener det også bør være begrensninger mht nytt opptak til andre program innenfor sivilingeniørstudiet i og med at disse studiene har stor grad av likhet i de første årskursene. Vi foreslår at bestemmelsen om begrensninger mht. til nytt opptak skal gjelde samme studieprogram og studieprogram som har stor grad av likhet i fagkretsen. Det vil bety at studenter som søker opptak på nytt til samme program eller f.eks et annet sivilingeniørprogram som har stor grad av likhet, vil få medregnet tidligere studietid. Dersom studenten, etter at innpassingssaken er vurdert, blir stående i samme årskurs med to år, vil studenten miste studieretten. Hvis studenten i mellomtiden har tatt annen utdanning som medfører at han vil rykke opp til neste årskurs, vil studenten kunne fortsette på studieprogrammet. Har studenten brukt bare ett år i det tidligere programmet vil han få ett år i tilsvarende årskurs.

Vi foreslår at det kan gjøres unntak fra dette dersom det har gått mer enn 3 år siden studieretten opphørte. Vi ønsker ingen ubetinget rett til å få opptak etter 3 år med to nye år i årskurset dersom studenten greier å konkurrere seg inn, men foreslår at studenten kan gis mulighet for det uten at tidligere studietid medregnes.

Vedlegg
1. Høringsbrev fra SA
2. Høringsuttalelse fra HF
3. Høringsuttalelse fra SVT
4. Høringsuttalelse fra NT
5. Høringsuttalelse fra IME

6. Høringsuttalelse fra IVT
7. Høringsuttalelse fra AB
8. Høringsuttalelse fra Studenttinget
9. Høringsuttalelse fra FUS
10. Forslag fra studiedirektøren etter høringen

8. Terminering av studierett (UU-sak 51/05)
NTNU har ulik praksis for de enkelte studiene i hvordan studieretten til et studieprogram termineres når studenten ikke har vist studieaktivitet etter en viss tid og programmet ikke er fullført. Saksframlegget har forslag til hvordan NTNU kan samordne sin praksis internt.
Seksjonssjef Knut Veium og juridisk rådgiver Anne Marie Snekvik var til stede.

dokument:
Notat fra studiedirektøren *Terminering av studierett – forslag til endring i studieforskriften*, datert 09.11.05

fra drøftingene:
- Viktig å ha et fungerende system for å terminere studierett, for å ha en reell registrering av studentene. Denne saken må sees i sammenheng med sak 4, der et av de andre elementene for ha en god student- og studiestatistikk for NTNU ble tatt opp.
- Et av kjernespørsmålene er "karantenetid" før en student kan komme tilbake igjen og søke seg inn på det samme eller et tilsvarende studieprogram som hun/han har avsluttet tidligere uten å fullføre. Innafor en slik karantenetid skal medgått studietid fra forrige studieløp telles med i progresjonstida for det gjenopptatte studieløpet. Både 2 og 3 år kan være aktuell karantenetid. Det er i like stor grad en avveiing mellom synspunktet om et slikt opphold er å betrakte som modningstid som gjør studenten mer motivert for å fullføre, og om NTNU skal være mer tydelig på å råde studenter ut av et studieprogram de ikke ser ut til å mestre.
- Det er et visst omfang av sivilingeniørstudenter som søker seg inn igjen etter tidligere avbrutt studieløp. I høstsemesteret 2005 var det 47 studenter.
- Bestemmelsene må være slik at det ikke er rom for å tolke hvordan studieretten skal termineres: hvor liten forskjell det skal være mellom studieprogram for at de skal bli karakterisert som tilsvarende like og hvem som i så fall skal få terminert sin studierett, jfr forslag i § 4, pkt 3 "... stor grad av likhet ...".

vedtak:
Utdanningsutvalget er enig i at fakultetet fatter vedtak om opphør av studierett når studenten ikke lenger er aktiv student. Utdanningsutvalget ber om å få saken på nytt i sitt møte 15. desember, der saksframlegget tar hensyn til og vurderer de synspunktene som kom fram under møtet.

Carl Fredrik Tjeransen og Christian Melby Bjørn la fram følgende forslag til vedtak:
I "Forslag til endringer i studieforskriften" strykes følgende deler:
I § 4, punkt 3, 2. periode: "Det samme gjelder [...] har hatt studierett til.
I § 4, punkt 5, leddet: "... i det studieprogrammet studenten har fått studierett til."
Forslaget ble forkastet mot 2 stemmer.

9. Eksperter i team – emnebeskrivelse (UU-sak 24/05)
Utdanningsutvalget er styre for Eksperter i team, og skal vedta emnebeskrivelsen.
Faglig leder for Eksperter i team Bjørn Sortland innledet. Universitetslektor Hanne Helgesen fra sekretariatet for EiT var til stede.

dokumenter:
- Notat fra studiedirektøren Emnebeskrivelse for Eksperter i team, studieåret 2006/07, datert 22.11.05
- Forslag til emnebeskrivelse for 2006/07 og retningslinjer for sluttarbeidene.

fra drøftingene:
- Det må være rom for å gi fritak fra kravet om Eksperter i team som obligatorisk emne i visse masterprogram. Det må gjelde i tilfeller der programmet gis i samarbeid med andre institusjoner

Vedlegg 12
DUK. 32

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Studieavdelingen

Notat

Til:	Utdanningsutvalget
Fra:	Studiedirektøren
Kopi til:	
Gjelder:	**Årsstudier**
Saksbehandler:	Anne Marie Snekvik/Eirik Lien
Dato:	09.12.2005 Signatur:

Arkiv: 2005/36/AMS

Orientering til UU

Vedrørende UU-sak 22/05 – spørsmål om årsstudier og eventuelt behov for å endre studieforskriftens definisjon av begrepet *studieprogram.*

Assisterende universitetsdirektør har vært i kontakt med UFD om hvorvidt vi må endre vår definisjon av begrepet studieprogram på grunn av DBHs tolkning av studierett. Vi forstår den tilbakemelding som er gitt som at det ikke er nødvendig å endre vår definisjon, men at det avgjørende for departementet og DBH er at studentene registreres på de studier de er gitt studierett til.

På bakgrunn av de tidligere drøftelser i UU og UUs vedtak i møtet den 24.11.05, vil vi derfor foreslå at *årsstudier* føyes til i studieforskriften slik at opptak gir studierett til emnene i studieprogrammet, årsstudiet eller enkeltemner som studenten er tatt opp til. Vi vil videre foreslå at studieretten opphører når årsstudiet er fullført samt dersom studenten ikke har avlagt studiepoeng i løpet av et år, jf. Tilsvarende forslag som ble lagt frem i UU-sak 51/05 om terminering av studierett.

Vi vil også foreslå at årsstudier defineres som *Strukturerte emnegrupper á 60 studiepoeng med eget opptak* og at rektor får myndighet til å opprette og nedlegge disse etter forslag fra UU. Vi tar sikte på å legge dette frem for Styret i februar i samme sak som den andre saken om studierett (jf. UU-sak 51/05).

Vedlegg 13

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige Universitet

Studieavdelingen

Notat

Til:	Utdanningsutvalget
Fra:	Studieavdelingen v/Gerd Bendiksvold
Gjelder:	**Vurdering av hvilke studieprogram som har stor grad av likhet innenfor sivilingeniørstudiet i forhold til den foreslåtte endring i Studie-forskriften § 4 nr. 3 om Studierett**
Saksbehandler:	Gerd Bendiksvold
Dato:	9. 12. 2005 Signatur: Gerd Bendiksvold Arkiv:

Definisjonen av om studieprogram innenfor sivilingeniørstudiet har "stor grad av likhet" er avhengig av endringene i studieplanen i studieprogrammene hvert år. Denne vurderingen er basert på studieplan for 2005/06, og man har kun sett på studiet i forhold til 1. og 2. årskurs. Det er meget sjelden at studieprogrammene har stor grad av likhet i høyere årskurs. Det er også sjelden at studenter som mister studieretten i studiet høyere opp enn 2. årskurs, søker seg inn igjen til et annet studieprogram/studieretning enn den han mistet studieretten ved. Derfor er det ikke nødvendig å vurdere stor grad av likhet på studieprogrammene i forhold til innpassing i et høyere årskurs enn 2. årskurs.
Det er selvsagt normalt større grad av likhet i 1. årskurs enn i 2. årskurs og det har derfor vært nødvendig å sette opp oversikt i de to årskursene hver for seg.
Man har vurdert det slik at dersom forskjellen er 3 emner (22, 5 studiepoeng) eller mindre i et årskurs (den maksimale grensen for å bli flyttet opp), vurderes det som "stor grad av likhet.

Følgende studieprogram har stor grad av likhet i **1. årskurs :**

Datateknikk:
med Elektronikk, Kommunikasjonsteknologi, Teknisk kybernetikk og Industriell økonomi og teknologiledelse, teknologiretning Datateknikk og kommunikasjonsteknologi

Elektronikk:
med Datateknikk, Energi og miljø, Kommunikasjonsteknologi og Teknisk kybernetikk

Energi og miljø:
med Elektronikk, Teknisk kybernetikk og Industriell økonomi og teknologiledelse, teknologiretning Energi og miljø

Kommunikasjonsteknologi:
med Datateknikk, Elektronikk, Teknisk kybernetikk og Industriell økonomi og teknologiledelse, teknologiretning Datateknikk og kommunikasjonsteknologi

Teknisk kybernetikk:
med Datateknikk, Elektronikk, Energi og miljø og Kommunikasjonsteknologi.

Alle studieprogrammene ved IVT-fakultetet, unntatt Industriell design, **har stor grad av likhet med hverandre.**
Produktutvikling og produksjon har også stor grad av likhet med Industriell økonomi og teknologiledelse, teknologiretning Produktutvikling og produksjon.

Kjemi og bioteknologi og Materialteknologi har stor grad av likhet.

Industriell økonomi og teknologiledelse har tre teknologiretninger: Energi og miljø, Datateknikk og kommunukasjonteknologi og Produktutvikling o produksjon.
Teknologiretningen Datateknikk og kommunikasjonteknologi har stor grad av likhet med Datateknikk og kommunikasjonsteknologi ved IME-fakultetet
Teknologiretningen Energi og miljø har stor grad av likhet med Energi og miljø ved IME-fakultetet
Teknologiretningen Produktutvikling og produksjon har stor grad av likhet med Produktuvikling og produksjon ved IVT-fakultetet.

Følgende studieprogram har stor grad av likhet i **2. årskurs**:

Datateknikk:
med Kommunikasjonsteknologi og Industriell økonomi og teknologiledelse, teknologiretning Datateknikk og kommunikasjonsteknologi
Elektronikk:
med Teknisk kybernetikk
Energi og miljø:
med Teknisk kybernetikk og Industriell økonomi og teknologiledelse, teknologiretning Energi og miljø
Kommunikasjonsteknologi:
med Datateknikk og Industriell økonomi og teknologiledelse, teknologiretning Datateknikk og kommunikasjonsteknologi
Teknisk kybernetikk:
med Elektronikk og Energi og miljø

Bygg og miljøteknikk:
med Geofag og petroleumsteknologi, Marin teknikk og Produktutvikling og produksjon
Geofag og petroleumsteknologi:
med Bygg og miljøteknikk, Ingeniørvitenskap og IKT, Marin teknikk og Produktutvikling og produksjon
Ingeniørvitenskap og IKT:
med Geofag og petroleumsteknologi, Marin teknikk og Produktutvikling og produksjon
Marin teknikk:
med Bygg og miljøteknikk, Geofag og petroleumsteknologi, Ingeniørvitenskap og IKT og Produktutvikling og produksjon
Produktutvikling og produksjon:
med Bygg og miljøteknikk, Geofag og petroleumsteknologi, Ingeniørvitenskap og IKT, Marin teknikk og Industriell økonomi og teknologiledelse, teknologiretning Produktutvikling og produksjon

Industriell økonomi og teknologiledelse:
Teknologiretningen Datateknikk og kommunikasjonteknologi har stor grad av likhet med Datateknikk og Kommunikasjonsteknologi ved IME-fakultetet
Teknologiretningen Energi og miljø har stor grad av likhet med Energi og miljø ved IME-fakultetet
Teknologiretningen Produktutvikling og produksjon har stor grad av likhet med Produktuvikling og produksjon ved IVT-fakultetet.

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Referat og vedtaksprotokoll

Til stede:	*medlemmer:* Julie Feilberg (leder), Annlaug Bjørsnøs, Sverre Smalø, Sveinung Løset (til kl 1500), Anne Borg, Carl Fredrik Tjeransen, Are Holen (fra kl 1250), Fredrik Shetelig, Hilde Skeie (til kl 1400) *observatører:* Peter Lykke, Kjell Erling Malvig (fra kl 1300) *sekretær:* Eirik Lien *andre*: Per Kjøl under sak 11, Una Myklebust Halvorsen (studentrepresentant fra 2006)
Forfall:	Torlaug Løkensgard Hoel, Christian Melby Bjørn, Per Ramberg
Kopi til:	Styret NTNU, Universitetsdirektøren, Dekanmøtet, fakultetene, Studenttinget, DION, LMU, FUS, FUL, Studieavdelingen, Økonomidirektøren, Informasjonsdirektøren, Eksperter i team, Støttesystem for utdanningskvalitet, Arkivet
Gjelder:	**Møte i Utdanningsutvalget 15. desember 2005**
Møtetid:	kl 1230-1530 Møtested: Møterom 201, Hovedbygningen
Referent:	Eirik Lien
Dato:	16.12.2005 Arkiv: 2005/558/eili

Sakene ble behandlet i denne rekkefølgen: 1, 2, 11, 9, 7, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12

1. Referat fra møtet 24.11.05
Godkjent på bakgrunn av intern sirkulasjon blant medlemmene.

2. Orienteringssaker
- Referat fra FUS-møte 22. november 2005
- Referat fra FUL-møte 16. november 2005
- Brev fra Uniped om opplæring av læringsassistenter (LAOS) i 2006, datert 05.12.05
- Melding fra prorektor til Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse om utsettelse av Eksperter i team som obligatorisk emne til en del masterprogram ved fakultetet

3. Møteplan for vårsemesteret 2006
dokument:
Forslag til møteplan for vårsemesteret og skisse til møteplan for høstsemesteret 2006, datert 09.12.05

vedtak:
Utdanningsutvalget har følgende møtedager i vårsemesteret 2006:
13. januar, 2. februar, 23. februar, 23. mars, 20. april, 24. mai, 15. juni.
I tillegg har utvalget et 2-dagers internatmøte 16.-17. februar

4. Årsstudier, oppfølging fra forrige møte (UU-sak 22/05)
dokument:
Notat fra studiedirektøren, datert 09.12.05

fra drøftingene:
- Dette er en god løsning som fanger opp kjernen i problemet, og som ikke fører til uante konsekvenser i studieforskriften.
- Siden årsstudiene er en strukturerte emnesammensetning som er forskjellig fra en mengde med fritt sammensatte emner, må de som tar et årsstudium få det tydelig markert på sin karakterutskrift. Et årsstudium er satt sammen slik at det bl a kan gi undervisningskompetanse for et fag i skoleverket.

vedtak:
1. Utdanningsutvalget ser ikke at der nødvendig å endre studieforskriftens definisjon av studieprogram for å få gjort årsstudiene synlig i NTNUs studentstatistikk. Utvalget vil i stedet støtte forslaget om å inkludere *årsstudium* som eget begrep i studieforskriften med definisjonen *strukturerte emnegrupper á 60 studiepoeng med eget opptak*, og la det få en rapporteringsfunksjon som tilsvarer studieprogram.
2. Utdanningsutvalget ber studiedirektøren sørge for at årsstudier blir markert som en egen emneenhet på karakterutskriftene.

5. Terminering av studierett, oppfølging fra forrige møte (UU-sak 51/05)

dokument:
Notat fra studiedirektøren om studieprogram med stor grad av likhet i sivilingeniørutdanninga, datert 09.12.05

fra drøftingene:
- Kriteriet for "stor grad av likhet" må gjøres generell for alle studiene ved NTNU, ikke bare knyttet til sivilingeniørutdanninga. Imidlertid er det gjort et så grundig arbeid med å vise sammenhengen mellom studieprogrammene i sivilingeniørutdanninga, at den bør gjøres synlig. Kan det være aktuelt å la lista være vedlegg til studieforskriftens utfyllende regler for sivilingeniørutdanninga?
- Overgang mellom studieprogram, terminering og gjenopptakelse av studieretter der det er aktuelt å måle grad av likhet mellom studieprogram, skjer i all hovedsak innenfor de to første årskursene i sivilingeniørstudiet.

vedtak:
1. Utdanningsutvalget vil anbefale at kriteriet for *stor grad av likhet* mellom to studieprogram i forbindelse med terminering av studierett og gjenopptak til studieprogram, er at det i hvert av de to første årskursene må være felles emner som omfatter minst 37,5 studiepoeng. For sivilingeniørutdanninga er denne definisjonen gjort synlig for dagens studieprogram i saksnotatet til Utdanningsutvalget.
2. Utdanningsutvalget vil anbefale at det må gå minst 3 år fra en student får terminert studieretten på et studieprogram til han/hun får tildelt ny studierett på samme program eller et med stor grad av likhet for ikke å få regnet med studieprogresjonen fra forrige studieløp.

6. Rutiner for å fastsette NTNUs studieprogramportefølje (UU-sak 46/05)

dokument:
- Notat fra prorektor, *Utdanningsutvalgets rolle i strategisk planlegging av NTNUs studieprogramportefølje*, datert 12.12.05 sendt ut før møtet.
- Revidert notat, datert 15.12.05, delt ut på møtet.

Vedlegg 15

Forslag til endringer i studieforskriften med fet skrift og i kursiv

I § 2 *Definisjoner* tilføyes:
årstudium ***Strukturerte emnegrupper á 60 studiepoeng med eget opptak.***

§ 4 *Studierett og studieprogresjon*
§ 4 skal lyde:

1. Opptak gir studierett til emnene i studieprogrammet, ***årsstudiet*** ~~studenten er tatt opp til~~ eller enkeltemner som studenten er tatt opp til. Studieretten gir adgang til de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen etter den progresjonen som fakultetet har godkjent. Studieretten gjelder fra den dagen NTNU mottar studentens bekreftelse på opptaket.
2. Studieretten ~~til studieprogrammet studenten er tatt opp til,~~ opphører når
   - studenten oppfyller kravene for tildeling av vitnemål for fullført studieprogram
   - ***studenten har fullført årsstudiet***
   - studentens studieprogresjon er for lav etter nr. 3 ***eller 5***
   - studenten selv bekrefter at han/hun trekker seg fra studieprogrammet før det er fullført
   - ***studenten ikke har betalt semesteravgift innen fristen, jf. § 6.***
3. I studieprogram som er inndelt i årskurs/kull, kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng fra de to foregående årskurs/kull for å gå videre i neste årskurs. Studenter som skal gå videre til 4. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. årskurs/kull. Studenter som skal gå videre til 5. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. og 2. årskurs/kull, og studenter som skal gå videre til 6. årskurs/kull kan ikke gjenstå med emner fra 1., 2. og 3. årskurs/kull.

   For å videreføre studieretten i disse studieprogrammene kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng og ikke bruke mer enn 2 år i samme årskurs/kull. Tiden i hvert årskurs/kull skal korrigeres for permisjoner og ut fra en eventuell redusert studieprogresjon (deltidsstudier), som må være godkjent i utdanningsplanen, jf. §§ 5, 7 og 8.

   Det skal fremgå av studieplanen om studieprogrammet er inndelt i årskurs/kull, jf. § 14 nr. 1.

   Studenter som søker nytt opptak til samme studieprogram vil, når innpassing skal skje, få medregnet eventuell tidligere studietid i det årskurset/kullet studenten blir plassert i. Det samme gjelder dersom det er stor grad av likhet mellom det studieprogrammet studenten har søkt opptak til og det studieprogrammet studenten har eller har hatt studierett til. Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom det er gått mer enn 3 år siden studieretten opphørte. Rektor fatter vedtak.
4. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten ut fra disse bestemmelsene. Fakultetet selv kan i spesielle tilfeller ved f.eks. sykdom, større familiære vansker, når størstedelen av studiet er gjennomført, ved særlige faglige forhold (oppflytting) eller andre tungtveiende grunner dispensere fra bestemmelsene i nr. 3. Der NTNUs styre

har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret myndighet til å treffe vedtak i dispensasjonssaker.

5. ***Student som ikke går inn under nr. 3, mister studieretten dersom han/hun ikke har avlagt studiepoeng i løpet av et studieår i det studieprogrammet eller årsstudiet studenten har fått studierett til. Dette gjelder ikke hvis studenten har meldt seg til og møtt til en eller flere eksamener i studieprogrammet eller årsstudiet eller dersom det er avtalt i utdanningsplanen at studenten ikke skal avlegge studiepoeng. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten.***
6. En student som er tatt opp til et studieprogram og som følger dette med normal studieprogresjon (uten korreksjon for permisjoner og redusert studieprogresjon) har krav på at programmets faglige mål, nivå og struktur ikke endres i den tiden han/hun har studierett til programmet. Studenten må likevel akseptere at det kan bli endringer i programmets emner og oppbygging så lenge dette ikke medfører at studenten blir forsinket i sin progresjon.
7. En student som er tatt opp til et studieprogram, ***årstudium*** eller enkeltemner ved NTNU, har rett til å melde seg til vurdering i andre emner hvis han/hun fyller kravene til det. Studenten har også rett til å følge undervisning i emner utenfor studieprogrammet ***eller årsstudiet*** dersom adgangen til emnene ikke er begrenset. Disse rettighetene har studenten også etter at studieprogrammet er fullført.

§ 6 *Registrering*
§ 6 nr. 1 skal lyde:

1. Studenter med studierett ved NTNU plikter å registrere seg og betale semesteravgift ved NTNU hvert semester innen de frister rektor fastsetter. Fristene skal kunngjøres i studiehandboka og på NTNUs nettsider. ***Studenter som ikke betaler semesteravgift innen fristen, i samsvar med Forskrift om studentsamskipnader av 12.02.01 § 10, mister studieretten. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studierett på grunn av manglende betaling av semesteravgift.***

Ny § 13a *Årsstudier*
Rektor oppretter og nedlegger årsstudier etter forslag fra Utdanningsutvalget.
Rektor fastsetter hvilket fakultet som skal administrere årsstudiet.